

Didaktika výchovy ke zdraví II

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Obor: Výchova ke zdraví

Téma: OSOBNÍ BEZPEČÍ

Učivo: - Násilí, domácí násilí

- Nebezpečí kolem nás, nebezpečí číhá všude

- První pomoc běžnějších poranění

Třída: 8.

Počet hodin celkově: 3 hodiny

Kompetence:

- *k učení* – žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v učení i praktickém životě, uvádí věci do souvislostí, samostatně pozoruje, kriticky posuzuje, poznává smysl a cíl učení
- *pracovní* – žák používá bezpečně a účinně materiály a nástroje, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- *komunikativní* – žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle, naslouchá promluvám druhých lidí, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními
- *sociální a personální* – žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy, čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- *občanské* – žák respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situace ostatních, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne účinnou pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích
- *k řešení problémů* – žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, výsledky svých činů zhodnotí

VVC: - žák chápe, co je to domácí násilí, vyjmenuje druhy DN a ke každému uvede příklad

- žák ví, jak se v takové situaci zachovat, jak ji řešit

- žák dokáže vyjmenovat věci, které by měly být obsaženy v evakuačním zavazadle

- žák ví, jak se má chovat jako cyklista v jednoduchých dopravních situacích, zná výbavu kola

- žák zvládne ošetřit běžnější poranění

- žák ví, jak postupovat (hlavní zásady) při účasti vážnějšího úrazu/zranění

Mezipředmětové vztahy: biologie, občanská výchova

Průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova

Učivo: Násilí, Domácí násilí

Počet hodin: 1 vyučovací hodina

Úvod: S nebezpečnými situacemi a násilím se setkáváme dnes a denně. Třeba n osobně, ale minimálně v médiích. Je důležité vědět, jak se v takových situacích zachovat.

Cíl: Seznámení se s domácím násilím, jeho druhy a možnostmi řešení

Motivace: Násilí se objevuje kolem nás dnes a denně a to v nejrůznějších formách, dnes si povíme násilí, které se dnes poměrně rozmáhá a které je ostatním skryto

Expozice: Na úvod tzv. myšlenková mapa na tabuli, kdy žáci chodí připisovat, co si představí pod pojmem násilí. Mělo by se tam objevit také domácí násilí, o kterém bude dále řeč.

Expozice formou diskuze a výkladu na téma násilí a poté plynulé navázání na „domácí násilí“. Formy DN: - fyzické, psychické, sexuální, sociální izolace, ekonomické násilí. DN je trestný čin !!!! aby policie něco dělala, musí být nahlášeno obětí DN.

Kam se obrátit??? – policie, Linka důvěry, krizová centra, Bílý kruh bezpečí, ROSA (centrum pro týrané a osaměné ženy), DONA linka (pomoc obětem DN).

Fixace: Práce ve skupinách, kdy každá dostane nějaký příběh domácího násilí a budeme ho rozebírat. Jaká forma násilí se tam objevuje apod.

Závěr: Po této hodině žáci vědí, co je to domácí násilí a na koho se v případě potřeby mohou v takových situacích obrátit.

Příloha č. 1: Příběhy DN

Vnuk hrozil babičce zabitím, vykázali ho

Šestašedesátiletá žena z Ostravy v pátek přivolala policisty, protože jí vnuk vyhrožoval zabitím, pokud mu nedá peníze. Policisté mladíka vykázali z bytu. Vyšetřování ukázalo, že ženu vnuk psychicky a fyzicky týral delší dobu, možná dokonce několik let, řekla mluvčí ostravské policie Gabriela Holčáková.

Vnuk ženu údajně psychicky a později i fyzicky napadal od roku 2006. "V pátek po babičce požadoval vydání částky 200 korun. Vyhrožoval, že pokud peníze nedostane, bude zabíjet," řekla mluvčí. Dodala, že podobné chování vnuka se stalo v domácnosti každodenní realitou. "Ataky vůči ženě navíc byly stále agresivnější," doplnila Holčáková.

Když žena zavolala policii, vnuk z bytu v Ostravě-Porubě odešel. Studenta druhého ročníku vysoké školy policisté dopadli, když se ve dvě ráno vracel domů. "Policisté jej kvůli domácímu násilí na deset dnů vykázali ze společného obydlí. Navíc je podezřelý z přestupku proti občanskému soužití," uvedla Holčáková.

Pět let týral svou ženu, teď k ní nesmí na 100 metrů

Fyzické a psychické týrání manželky, bití do obličeje a do hlavy, ale i zlomeniny vedly do akce kriminalisty z Veselí nad Moravou. "Obvinili jednašedesátiletého muže, který nejméně v období uplynulých pěti let psychicky a fyzicky týral svou manželku," popsal hodonínský policejní mluvčí Petr Zámečník.

Manžel ženu v rodinném domě opakovaně několikrát za rok fyzicky a psychicky napadal. "Týral ji úderem pěstí a kopy nohou do různých částí těla. Vulgárně a nevybíravě jí nadával a házel po ní různé předměty. Výsledkem napadání bývaly drobné podlitiny a oděrky," popsal Zámečník.

Tyran prý dokonce své manželce vyhrožoval zabitím. "Poslední napadení se stalo v květnu, kdy muž manželku bil dlaněmi a pěstmi do obličeje a do hlavy. Když upadla na zem, tak ji kopal po celém těle. Tak utekla do garáže, kde se schovala pod auto a potom se jí podařilo utéct na ulici," uvedl mluvčí.

Poslední manželův útok ženu stál tři zlomená žebra a pohmožděniny na celém těle. "O několik dnů později se veselským policistům podařilo agresora vypátrat a zadržet. Vzhledem k tomu, že se jednalo o agresivní a nebezpečnou osobu s legální zbraní, tak policisté při zadržení použili donucovací prostředky," popsal Zámečník.

Policejní komisař obvinil muže z trestného činu týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě. "Za ten mu v případě odsouzení hrozí až osmiletý trest odnětí svobody. Zároveň jej policisté na dobu deseti dnů vykázali ze společného obydlí," uvedl mluvčí.

Tyran nyní nesmí svou ženu kontaktovat ani se přibližovat k jejich domu na vzdálenosti 100 metrů. V opačném případě by mu hrozilo stíhání za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí.

Žena z Ostravy týrala manžela, vykázali ji z bytu

Policisté v Ostravě vykázali z bytu osmatřicetiletou ženu, která podle nich dlouhodobě týrala svého čtyřicetiletého muže. V úterý ji obvinili z trestného činu ublížení na zdraví. Žena na konci února hodila po manželovi kuchyňský nůž, který se muži zabodl do stehna. Právě po tomto činu ji policie vykázala z domu.

"Matce při útoku zřejmě nevadila ani přítomnost dětí, dvanáctileté dcery a osmnáctiletého syna," řekla ostravská policejní mluvčí Gabriela Holčáková. Právě syn zavolal policisty.

Manželka svého o dva roky staršího muže napadla během únorového nedělního dopoledne ve chvíli, kdy se vrátil z nákupu a v kuchyni ukládal nakoupené věci.

Policisté ženu zatklí, měla pozitivní zkoušku na alkohol, nafoukala 2,11 promile. Policisté ji odvezli na záchytku. Ale i poté, co vystřízlivěla, odmítla vypovídat, proč na muže zaútočila.

Manžel souhlasil s tím, aby byla žena stíhána. Vyšlo najevo, že jej napadla už dříve. Loni v září po něm hodila dokonce čtyři nože, jeden ho zranil na noze a zranění mu musel ošetřit lékař. Už tehdy policisté ženu z domácnosti vykázali.

Důchodce týral jednaosmdesátiletou manželku, musí pryč z domu

Policisté vykazali z bytu 79letého důchodce, protože týral o dva roky starší manželku. Muž z Domažlic je zřejmě nejstarším vykázaným surovcem za domácí násilí. Senior se navíc vrátil, a tak mu přibylo i obvinění z maření úředního rozhodnutí.

Kriminalisté zjistili, že muž dlouhodobě týral jednaosmdesátiletou manželku. "Křičel na ni, nadával, urážel ji a vyhrožoval. Týral ji i různými schválnostmi, vrážením a údery do těla. Údajně jí zakazoval například otevírat okna, sledovat televizi, používat toaletu, nebo aby za ní chodily návštěvy," popsala neobvyklý případ mluvčí domažlické policie Vladislava Čejková.

Jedním z lidí, kterým se snažil bránit ve vstupu do bytu, byla i dcera, která se o nemocnou jednaosmdesátiletou ženu starala.

I když byl muž z trvalého bydliště vykázan, zákaz nerespektoval. Pokusil se vrátit domů. Policisté mu v tom zabránili. Proto je kromě trestného činu týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě obviněn i z maření výkonu úředního rozhodnutí. Senior zůstává na svobodě, hrozí mu ale až osm let vězení.

Dcera zmlátila svou matku. Nebylo to poprvé

K ostré rodinné rozepři v jednom domě v brněnských Černých Polích přivolali "pozorní sousedé" v sobotu před půl desátou večer městské policisty. Ti na místě zjistili, že čtyřiaadvacetiletá dcera ztloukla svou osmačtyřicetiletou matku tak, že si její stav vyžádal převezení do nemocnice.

Strážníci proto ihned zavolali sanitku.

"Mladší žena tloukla svou matku do hlavy a kopala do nohou. Matka i lidé z okolí navíc vypověděli, že se to nestalo poprvé. Když jsme se ptali dcery, také to přiznala," popsal mluvčí strážníků Zdeněk Novák. Podle něj si starší žena stěžovala na bolest hlavy a nohou.

Strážníci případ předali kolegům policistům, který ho zřejmě začnou šetřit jako domácí násilí.

Opilá žena napadala manžela, deset dní nesmí domů

Opilou ženu, která v Ostravě fyzicky napadala svého manžela a ohrožovala ho kuchyňským nožem, vykazali policisté v sobotu na deset dní z bytu. Informovala o tom mluvčí ostravské policie Gabriela Holčáková.

Útok na muže přitom nebyl ojedinělý, policisté v domácnosti zasahovali už po několikáté. Nešlo jen o nevinné strkanice, ale i o vyhrožování s kuchyňským nožem v ruce. Poslední konflikt se odehrál v sobotu.

„Údajně vzala kuchyňský nůž a pokusila se muže bodnout do horní části těla. Manžel útok vykryl rukou, žena mu tak způsobila jen řeznou ránu na vnější straně předloktí,“ uvedla Holčáková s tím, že agresivní ženu museli policisté převézt na záchytku, protože byla silně opilá. Její stav podle policistů neumožňoval provedení dechové zkoušky.

Konflikty mezi oběma manželi přitom jsou dlouhodobé. Už v roce 2005 svého muže bodla nožem, tehdy však ale partner nedal policistům souhlas s trestním stíháním.

Použité zdroje:

<http://bilykruhbezpeci.neziskovky5.cz/>

<http://www.domacinasili.cz/cz/redakce/ohrozene-osoby/pribehy-z-tisku/>

Učivo: Nebezpečí kolem nás / Nebezpečí číhá všude

Počet hodin: 1 vyučovací hodina

Úvod: S nebezpečnými situacemi se setkáváme dnes a denně. A proto je důležité vědět, jak se v takových situacích zachovat.

Cíl: Seznámení se s běžnými druhy nebezpečí a vědět, jak se ve které situaci zachovat.

Motivace: Do nebezpečné situace se každý z nás může dostat každý den, a ne jedenkrát. Proto si dnes o některých situacích dozvíme a také si naznačíme, jak se zachovat.

Expozice: Na úvod tzv. brainstorming ve skupinách. Žáci diskutují a sepíší do jakých nebezpečných situací se mohou dostat. Poté hromadná diskuse nad nebezpečnými situacemi, které vymysleli a plynulé přejítí k jednotlivým nebezpečným situacím. Více se zaměříme na situace – 1. evakuace (evakuační zavazadlo), 2. krádež, 3. dopravní situace

Fixace: 1. Co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo. – buď formou demonstrace, kdy učitel přinese velkou tašku a nejrůznější věci a hromadně diskutují nad tím, co sbalit a co ne nebo napsat nejrůznější věci na lístečky (viz. příloha č. 2) a žáci ve skupinách vyberou, co by si měli sbalit, poté hromadná diskuse co a proč ANO, co a proč NE.

3. Dopravní situace - pracovní list. (Viz. příloha č. 3).

Závěr: Po této hodině žáci vědí, co má obsahovat evakuační zavazadlo a jak se zachovat v jistých dopravních situacích.

Příloha č. 2: Obsah evakuačního zavazadla. (Žáci vybírají, co ano, co ne.)

LÉKY DEKA/SPACÍ PYTEL KNIHA ALKOHOL JÍDLO PITÍ FÉN
KOSMETIKA DOKLADY POČÍTAČ TEPLÉ OBLEČENÍ SLADKOSTI
UČEBNICE ZLATÉ ŠPERKY RODNÝ LIST CD DVD ZÁPALKY
HYGIENICKÉ POTŘEBY BATERKA HUDEBNÍ NÁSRTOJ LAMPA
PĚNA DO KOUPELE ...

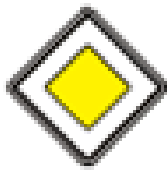
Příloha č. 3: Pracovní list

Pracovní list

Dopravní situace

Jméno a příjmení.....

1. Napiš, co znamenají uvedené dopravní značky.

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

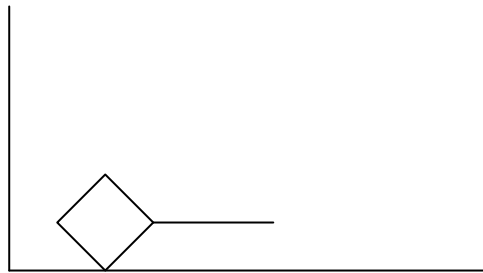
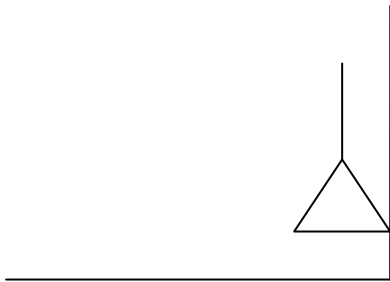
.....
.....

3. a) Od kolika letů může člověk vlastnit řidičský průkaz?

b) Co je k jeho získání potřeba splnit?

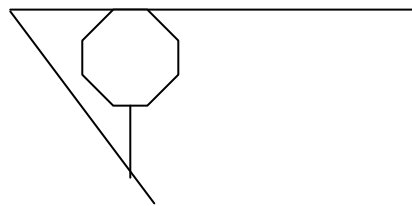
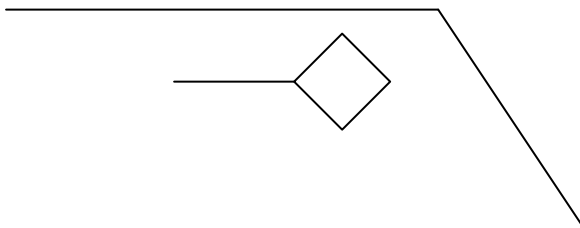
.....
.....

4. Dokresli značky

.....

.....

6. a) Platí pro cyklisty stejné značení jako pro automobily? ANO - NE

b) Jaká je povinná výbava kola?

.....
.....
.....

c) Jsou na kole barevně odlišeny přední a zadní odrazky? Jestli ano, jak?

.....
.....

7. Jakým způsobem značí cyklista změnu směru jízdy?

.....

Použité zdroje:

<http://www.e-auto.cz/dopravni-znacky>

<http://www.dokostelanakole.cz/povinna-vybava-kola>

kliparty z programu Microsoft Word

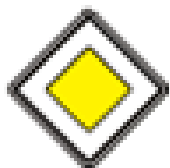
AUTORSKÉ ŘEŠENÍ:

Pracovní list

Dopravní situace

Jméno a příjmení.....

1. Napiš, co znamenají uvedené dopravní značky.

Hlavní silnice

Dej přednost v jízdě!

Zákaz zastavení.

Zákaz odbočení vpravo

Zákaz vjezdu

Pozor, přechod pro chodce

Pozor dvojitá zatáčka,

první vpravo

Příkázaný směr jízdy

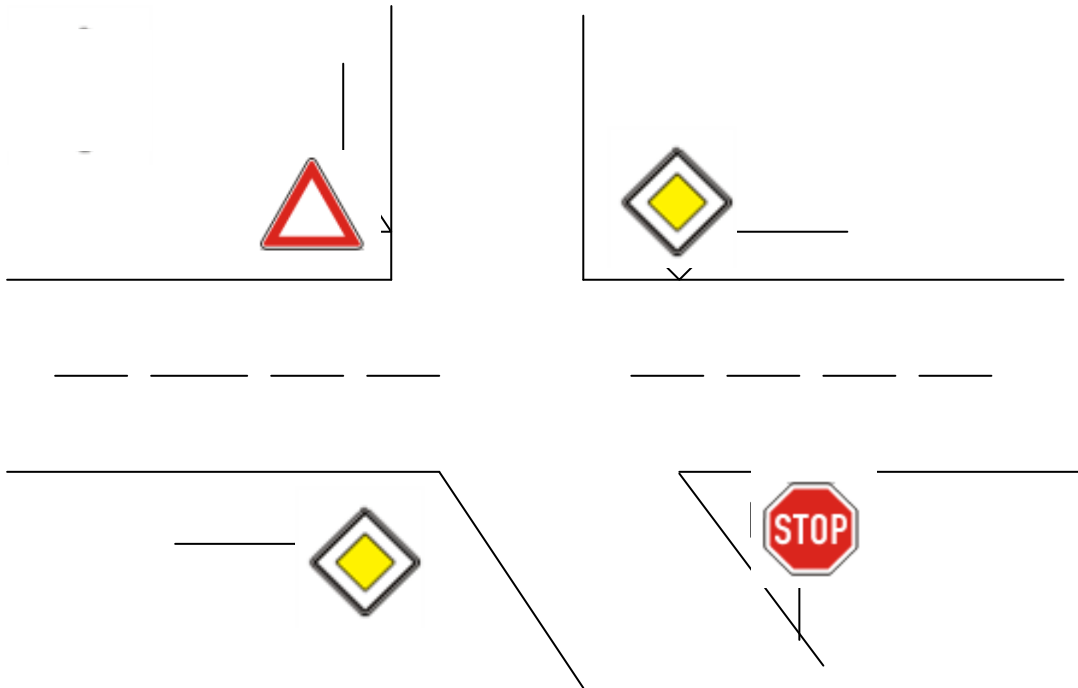
3. a) Od kolika let může člověk vlastnit řidičský průkaz? ...od 18...

b) Co je k jeho získání potřeba splnit?

...písemný test.....

...splnění praktické jízdy.....

4. Dokresli značky

6. a) Platí pro cyklisty stejné značení jako pro automobily? **ANO** - NE

b) Jaká je povinná výbava kola?

...účinné brzdy..... ..oranžové odrazky na pedálech....
 ...přední bílá odrazka..... ..min. 1 boční odrazka na paprscích kol...
 ...zadní červená odrazka..... ..za tmy/šera- světla (bílé a červené)....
 nepovinné: zvonek, blatníky, kryt řetězu

c) Jsou na kole barevně odlišeny přední a zadní odrazky? Jestli ano, jak?

.....**přední – bílá, zadní - červená**.....

7. Jakým způsobem značí cyklista změnu směru jízdy?

.....**upažením toho ramene, kam se chystá odbočovat**.....

Učivo: První pomoc běžnějších poranění

Počet hodin: 1 vyučovací hodina

Úvod: S nebezpečnými situacemi, které mohou vést k poranění se setkáváme dnes a denně. A proto je důležité vědět, jak se v takových situacích zachovat, jak jednat.

Cíl: Seznámení se s běžnými druhy poranění a vědět, jak správně jednat při ošetření.

Motivace: Do nebezpečné situace, která může vést k poranění se každý z nás může dostat každý den, a ne jedenkrát. Proto si dnes o některých poraněních povíme a také ukážeme, jak se zachovat, jak je ošetřit. A také jak předcházet některým úrazům.

Expozice: Povídání si o běžnějších typech poranění, se kterými už se jistě každý setkal, a když ne osobně, tak někoho blízkého nebo kamaráda. Diskuze a ukázky poranění jako: pokousání zvířetem, mírné pořezání, pobodání vosou/včelou, kousnutí klíštětem, vyvrtnutí kotníku, uštknutí jedovatým hadem. Diskuze, jak se to může stát, co může způsobit při nesprávném ošetření a zanedbání lékařského vyšetření. (např. u kousnutí klíštěte lymeská borrelióza, klíšťová encefalitida apod.).

Jak postupovat při poskytování první pomoci při vážnějších úrazech či poraněních.

Fixace: Probíhá spolu s expozicí - názorná ukázka/demonstrace buď učitele, nebo všichni, vždy ve dvojicích.

kousnutí zvířetem – desinfekce, zafačování, popř. zjištění zda kousající pes je očkovaný apod.

mírné pořezání – desinfekce, náplast

pobodání hmyzem – pokud není člověk alergický, potřetí cibulí, octem, ledem, pokud je, podání léků či okamžitá doprava do nemocnice

kousnutí klíštětem – potřít dětským olejíčkem, slivovicí... uchopit pinzetou a opatrně vyklat, dokud se klíště nepustí, poté vydesinfikovat, není od věci zajít k obvodnímu lékaři na rozbor krve kvůli lymeské borrelióze či klíšťové encefalitidě

vyvrtnutí kotníku – chladné obklady, po 15 min. stažení obinadlem, zraněnou nohu do zvýšené polohy

uštknutí jedovatým hadem – u nás – zmije obecná, poraněnou končetinu je dobré nezatěžovat pochodem, zaškrcovat a chladit (nikoliv rozřezávat či vycucávat jed ústy) a zajistit transport k lékařskému ošetření. Sérum proti hadímu uštknutí se podává pouze v případě podezření na rozvoj nepřiměřené reakce na uštknutí.

Žáci se ve skupinách snaží seřadit rozdané lístečky, jak by postupovali při poskytování první pomoci u vážnějších poranění, úrazů. (viz příloha č. 4).

Závěr: Po této hodině žáci vědí, jak postupovat v případě běžnějšího poranění u sebe či druhého člověka. Vědí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci u vážnějších úrazů.

Příloha č. 4: Hlavní zásady poskytnutí PP

(Žáci by dostali zásady rozstříhané (po jednom) a neočíslované a měli by je seřadit).

1. Jednat klidně, rozvážně a promyšleně, nepodlehnout bezradnosti a panice.
2. Pokusit se odstranit příčinu, která způsobila nebo stále působí zranění či nějakou újmu na zdraví.
3. Šetrně vyprostit zraněné z místa nehody.
4. Poskytnout první (laickou) pomoc (zastavit krvácení, provést umělé dýchání, srdeční masáž, znehybnit zlomeniny, uklidňovat zraněné, poskytnout teplou přikrývku apod.).
5. Dopravit zraněné k lékaři, není-li možné přivolat lékařskou pomoc.
6. Zdravotnické pomoci sdělit druh úrazu.

